

A Fővárosi Törvényszék
mint másodfokú bíróság
2.Kf.649.891/2013/4. szám

A Fővárosi Törvényszék a dr. K. Sz. jogtanácsos által képviselt OTP Bank Nyrt. (Budapest) felperesnek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd (1245 Budapest, 5. Pf.: 1036.) által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány u. 5., Hiv. sz.: Vj-129-025/2009.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. évi április hó 25. napján kelt 2.K.31.829/2011/9. számú ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott helyen 2013. évi április hó 10. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest arra, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (azaz százezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 2.500.000 (azaz kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperes 2006. október 3. napján kelt Vj-56/2006/27. számú határozatában (a továbbiakban: alaphatározat) megállapította, hogy a felperes 2003. októberétől egyes piaci tájékoztatásaiban a fogyasztók megtévesztésére alkalmasan közölte, hogy hitelkártya termékeit a fogyasztó - akár 45 napig - kamatmentesen használhatja, és emiatt 100.000.000 forint bírságot szabott ki a felperes terhére.

A Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.380/2008/7. számú döntésével a Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf.27.496/2007/9. számú ítéletét hatályában fenntartotta, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával a Vj-56/2006/27. számú alaphatározatot a bíróság

összege tekintetében hatályon kívül helyezte és a versenyhatóságot e körben új eljárásra kötelezte a jogsértésre vonatkozó felperesi kereset elutasítása mellett.

Az alperes az alaphatározat bírságkiszabásra vonatkozó rendelkezésének hatályon kívül helyezése folytán megismételt közigazgatási eljárása eredményeként 2011. január 27-én hozott Vj-129-025/2009. számú határozatában a felperest 100.000.000 forint bírság megfizetésére kötelezte a „2004. októbere és 2005. októbere között hitelkártyákkal kapcsolatban adott - a bíróság által jogsértőnek ítélt - tájékoztatásokhoz kapcsolódó körülmények számbavételét követően”. E határozatát az alperes a Vj-129/2009/027 határozatával 2011. május 2-án akként javította ki, hogy a rendelkező rész első mondatában szereplő időtartam megjelölést 2003. október 1-jét követően fordulatra változtatta; a kijavító döntés indokolásában a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 81/A. rendelkezéseire hivatkozott.

A megismételt eljárásban elvégzett jogi értékelés leírását a határozat 34. pontja, a jogsértő magatartások reklámköltségeit - a határozat 2. számú mellékletére utalva - a 35./a-f) pontjai és a 36./ a-b) pontok, a súlyosító körülményeket a 38-39. pontok, az - egyetlen -,„csekélyebb fokú súlyosító körülményt” a 40. pont, az enyhítő körülményeket a 41. pont a-f) pontjai tartalmazzák. Az indokolás 42./a-f) pontjai az „egyes enyhítő körülmények súlyát csökkentő tényezőket” nevesítik, a határozat 44. pontja pedig a-k) pontokba szedve jellemzően (nem kizárólagosan) a felperes észrevételeire vonatkozó „enyhítőként el nem fogadott körülményeket” sorolja fel. A határozat 45. pontjában az alperes - utalva a felperes vezető pénzügyi szerepére - azt rögzítette, hogy nem vette figyelembe a versenytársakkal szemben kiszabott bírságokat, sem a Vj-113/2007. számú eljárásban a felperes terhére megállapított bírságot, és azt sem, hogy utóbb ismertté vált a perrel érintett jogsértés elterjedtsége. Megállapította, hogy az értékelt súlyosító körülmények számukat és súlyukat tekintve is jelentősebbek az enyhítő körülményeknél, a bírságnak pedig - a törvény által kiszabható maximumra is figyelemmel - elrettentő erőt is kell képviselnie a magyar lakossági banki piac legnagyobb szereplőjével szemben (határozat 46-49. pontjai). Végül egyéb kérdések között kitért a Tpv. alkalmazhatóságára és hatáskörére.

A felperes kereseti kérelmében elsődlegesen és másodlagosan is az alperes határozatának megváltoztatásával a közigazgatási eljárás megszüntetését, harmadlagosan a határozat hatályon kívül helyezését, illetve megváltoztatással a bírság mérséklését, negyedlegesen a határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

Az eljárási szabálysértések körében előadta, hogy az ügyintézési határidő lejártát (2010. június 4.) követően jelentős késedelemmel meghozott, jogsértően kijavított döntésével (a Ket. 81/A.§-a szerinti feltételek hiánya érdemi változtatás) az alperes megsértette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 63.§ (1)-(2) és (6) bekezdését, és ezáltal a Ket. 22.§ (1) bekezdését, mert az ügyintézési határidő túllépése miatt a versenyhatóság hatásköre megszűnt. A Ket. 72.§ (1) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B.§-ra, és bírósági ítéletre utalva azt sérelmezte, hogy az alperes indokolási kötelezettségének sem tett eleget azzal, hogy nem értékelte az

ügyintézési határidőre, és a PSZÁF álláspontra vonatkozó kifogását. A mérlegelési szempontok között nem szerepelt a jogsértő magatartás költsége, konkrét számítást a határozat nem tartalmazott, továbbá az alperes nem indokolta, hogy a versenytársakkal szemben kiszabott bírsághoz képest miért fordítottan arányos a terhére rótt bírság a jogsértés időtartama és a piaci részesedés figyelembevételével. Hangsúlyozta, hogy az érintett piac meghatározása téves, mert a hitelkártya önálló piaccal rendelkezik és a fogyasztási hitelek piacával nem vonható össze. Sérelmezte, hogy míg 2004. végén piaci részesedése a hitelkártyák piacán 9,96%, a vizsgálattal érintett időszakban pedig 0-10% között volt, alperes mégis súlyosító körülményként vette figyelembe jelentős pénzpiaci szerepét a határozat 38.a) pontjában annak ellenére, hogy a hitelkártyák piacán nem volt jelentős pénzpiaci szereplő.

A felrőhatóságot tekintve utalt a PSZÁF állásfoglalására és kiemelte, hogy 2000 és 2006 között egyik hatóság sem kifogásolta tájékoztatási gyakorlatát. Sérelmezte, hogy a határozat 39. b) pontjában alperes nem értékelté azt, hogy a vizsgált reklámok többsége nem volt versenysértő, ide értve a tv-reklámokat is. Kifejtette, hogy a jogsértés tartósságát nem önmagában, hanem a hitelkártya piac egyéb szereplőinek hasonló piaci magatartásához képest kellett volna értékelné; az őt megelőzően piacra lépett versenytársak mindegyike huzamosabb ideig tanúsított jogsértő magatartást.

A határozat 39.e) pontja tekintetében észrevételezte, hogy csak a reklámozott termék minősége alkalmas a reklámozó image-ének növelésére, maga a reklám nem. A határozat 40. pontját tekintve állította, hogy az Vj-111/2005. eljárásban vizsgált időszak a perbelihez képest későbbi, ezért az ismételt jogsértésként figyelembe nem vehető. Vitatta az enyhítő körülmények súlyát mérséklő szempontok megalapozottságát is. E körben előadta, hogy valamennyi üzletszabályzata rögzítette a kamatmentesség igénybevételének feltételeit [42.b.) pont]. A Vj-113/2007. határozatban alperes maga állapította meg, hogy változtatott tájékoztatási gyakorlatán; az pedig, hogy 2004. október és 2006. október között nem reklámozott, önmagában is változtatásnak tekintendő [42.d.) pont]. Ezért a határozat előzményeként kizárólag az alapeljárás lehet releváns, alperes viszont mindkét ügyet figyelembe vette. Kifejtette, hogy az alapeljárásban vizsgált időszak vége és a döntés meghozatala közötti idő jelentős részében a vizsgálattól függetlenül tartózkodott a jogsértéstől [42.e.) pont]. Hangsúlyozta, hogy jóhiszeműen járt el, és utalt a 2006 előtti hatósági eljárások hiányára [42.f.) pont]. Előadta, hogy az enyhítőként el nem fogadott körülményeket alperes tévesen ítélte meg, mert a jogsértéssel elért előny hiánya a bírság összegére ható körülmény, az előnyt azonban nem igazolja semmi. Arra is hivatkozott, hogy a nagyobb reklámköltséggel korábban megjelent piaci szereplők jelentősen alacsonyabb bírságban részesültek. Észrevételezte, hogy a határozat 44.d) és e) pontjaiban írtakra nem hivatkozott, az együttműködő magatartást [44.f) pont] pedig alperes más esetben enyhítő körülménynek tekintette. A határozat 44.g), h) és i) pontjaihoz kapcsolatosan hangsúlyozta, hogy nem lényeges információk elhallgatása történt, hanem alperes alakított ki újként egy korábban nem ismert gyakorlatot. Állította a határozat 44. j) pontjához kapcsolódóan azt is, hogy az elrettentés szükségtelen volt azért is, mert más bankok az ellenük indított eljárást megelőzően hasonló tájékoztatási gyakorlatukat már megváltoztatták. A bírság elrettentő erejét illetően (határozat 47. pont) kifogásolta, hogy az alperes a Tpv. 78.§ (3) bekezdésével

ellentétesen mérlegelt, amikor a piacdefiníciót és piaci részesedését helytelenül értékelve piaci méretét vette figyelembe.

Az alperes a kereset elutasítását kérte; a határozatának indokolásában foglaltakat fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes kijavított határozatát a Pp. 339.§-ának (2) bekezdés q) pontja és a Tpvt. 83.§-ának (4) bekezdése alapján akként változtatta meg, hogy a felperes terhére kiszabott bírságot (annak 1/7-ed részével) 85.000.000 forintra mérsékelte, figyelemmel arra, hogy a határozat 38. pontjában felsorolt hét súlyosító körülmény közül egy szempont (mellyel a 47. pont is logikailag teljesen összefüggött) kiesett. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Leszögezte, hogy döntése a kijavítással az alaphatározat anyagi jogerővel bíró, jogsértésre vonatkozó rendelkezésével került összhangba, és a jelen ügyben a felperesi keresettel érintett körben a Legfelsőbb Bíróság ítélete folytán a jogsértés ténye már nem volt vitatható. Megállapította, hogy az ügyintézési határidő túllépése és a hatáskörben eljárva hozott döntés érdeme közötti lényegi összefüggésre a felperes nem hivatkozott, ugyanakkor a Tpvt. 63.§-ának (1)-(2) bekezdése és (6) bekezdés megsértéséhez a jogalkotó jogvesztést nem rendelt, ezért az elsődleges kereseti kérelem - függetlenül attól, hogy az ügyintézési határidő mikor járt le - megalapozott nem lehetett.

Rögzítette, hogy az alperes a Ket. 72.§-ának rendelkezését - azon szempontok mentén, amelyeket a felperes a másodlagos kereseti kérelme indokaként előadott - nem sértette meg. A felperes az ügyintézési határidő és a hatáskör kapcsolatára már hivatkozott a közigazgatási eljárásban is, amelyre a határozat 6.2. pontja releváns indokolást, választ adott. Kiemelte, hogy önmagában nem jogsértő, ha az alperes a felperes valamely nyilatkozatát kifejezetten nem cáfolja, azonban a nyilatkozattal érintett bizonyítékra döntésében úgy hivatkozik, hogy abból megállapítható az adott bizonyítéknak tulajdonított bizonyító erő.

A közigazgatási perben a bíróság a Pp. 339/B.§ szempontjai szerint vizsgálja felül a közigazgatási döntést, mely nem azonos valamennyi bizonyíték felülmérlegelésével. Ennek megfelelően Pp. 206.§-ra figyelemmel a PSZÁF álláspontjára vonatkozó felperesi kifogás részletes alperesi értékelésének elmaradását nem ítélte az ügy érdemére kihatónak. Hangsúlyozta, hogy a mérlegelési jogkör nem kizárólag a Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdésében a jogalkotó által meghatározott szempontok, hanem további, a jogsértés súlyát adekvátan kifejező egyéb szempontok értékelését is lehetővé teszi. A közigazgatási eljárás megszüntetéséhez ennek megfelelően nem vezethet az a körülmény, hogy a jogsértő magatartás költsége a Tpvt. 78.§ (3) bekezdésben nem szerepel, és az sem, hogy konkrét számítást a határozat nem tartalmazott. Ebből ugyanakkor az is következik, hogy a határozat meghozatalát azon az alapon sem lehet vitatni, hogy alperes mely felperesi versenytárral szemben milyen bírságot szabott ki; a mérlegelési jogkör jogszerű gyakorlásának az ilyen irányú indokolás szintén nem törvényi feltétele.

Rámutatott, hogy az ítéltábla és a felülvizsgálati bíróság is olyan tényállásra alapították döntéseiket, amelynek része volt a televíziós reklámok tekintetében megállapított jogsértés is. A DM1 levél önállóan került nevesítésre az alaphatározat 13. oldalán, az nem minősült sem leprellónak, sem pedig internetes tájékoztatásnak. Következésképpen e kommunikációs eszközt tekintve sem vitatható a jogsértés. A határozat 39.b) pontja nem tartalmazott jogszerűtlen mérlegelést, mert a jogkövető magatartás elvárt, a bírságszankció alapja a jogsértő tájékoztatás volt.

Nyomatékkal emelte ki, hogy a hitelkártya piac szereplőinek magatartása - sem a jogsértés időtartama, sem a velük szemben kiszabott bírság tekintetében - nem kiindulópontja a felperessel szemben meghatározott bírságnak. E szempont a racionális mérlegelésnél figyelembe vehető, de nem a felperes által hangoztatott relevanciával, különös figyelemmel arra, hogy a bírság végső összegét a Tptv. 78.§-ának (1) bekezdése determinálja; két azonos árbevétellel rendelkező vállalkozás gyakorlatilag nem létezik. A határozat 41.f) pontjában - a határozat 42. pontjaiban felsoroltakkal együtt - az alperes enyhítő körülményként hivatkozott a korábbi gyakorlat felperes általi átvételére; ezáltal a versenytársak által kialakított korábbi gyakorlat értékelése is tárgya volt a bírságkiszabásnak. Azzal, hogy az alperes figyelemmel volt az érdemi határozatok meghozatalának időpontjára (határozat 40. pont 2. bekezdés), a felperes terhére okszerűtlen mérlegelést semmiképpen nem végzett. Az alperes határozatában a Vj-113/2007. ügyet is értékelte, erre a 32.) majd a 45.b) pontban is utalt, melyek egybevetésével kétségtelen a 45.b) pontban írtak megalapozottsága. A 2006 előtt lezárt hatósági ügyeknek a hiánya a felróhatóság körében nem releváns, ezért a határozat 42.f) pontját nem ítélte okszerűtlennek.

Utalt arra is, hogy az alperes nem csak a felperes által előadott szempontokat mérlegelhette. Egyebekben a határozat ezen megállapításai teljes körűen megfeleltek a Pp. 339/B.§-ának; ugyanakkor nem azonosított olyan, a közigazgatási eljárás ügyfelétől elvárható együttműködési kötelezettséghez (Ket. 6.§ (2) bek.) képest többlet tartalmat, amely enyhítő körülményként kifejezetten figyelembe lett volna vehető. Hangsúlyozta, hogy a felperes álláspontjának megfelelően - legfeljebb nem a felperes részéről elvárt súllyal - az alperes értékelte azt enyhítő körülményként, hogy felperes egy korábban hosszú ideje alkalmazott tájékoztatási gyakorlatot vett át [41. f) pont]. A határozat 44. h), i) pontjai ennek megfelelően nem önmagukban, hanem a 41. f) pontra vonatkoztatva tartalmazznak megállapításokat, melyekkel egyetértett. A határozat 44. j) pontja vonatkozásában kétségtelenül a 2006. októberi állapotnak megfelelő körülmények értékelésére volt szükség a megismételt eljárásban, ugyanakkor a prevenciós szempont logikailag kapcsolódott a határozat 47-48. pontjaiban foglaltakhoz (bírság elrettentő ereje), utóbbi pedig általában a felperes piaci dominanciájához. Megállapította, hogy a határozat 38.a) pontja, 44.j) pontja és 47. pontja azonos szempontokra - felperes méretére - vonatkoznak, mellyel összefüggésben - átfedésben a piacdefiníciót érintő felperesi vitatással - az elsőfokú bíróság a keresetet e részében megalapozottnak ítélte, ezért a felperes terhére kiszabott bírságösszeget mérsékelte.

A felperes elsődleges, másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére irányult,

mert álláspontja szerint a versenyhatóság súlyos, az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértéseket követett el (ügyintézési határidő túllépése, hatáskör megszűnése, jogsértő kijavítás, indokolási kötelezettség elmulasztása, hiányos és téves mérlegelés). A felperes negyedleges fellebbezési kérelmében azt kérte, hogy amennyiben a másodfokú bíróság a megnyugtató döntés érdekében olyan terjedelmű bizonyítást tart szükségesnek, amely meghaladja a fellebbezési eljárás kereteit, úgy az elsőfokú ítéletet megváltoztassa meg és az alperest kötelezze a jogszabályoknak megfelelő új eljárás lefolytatására.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróságnak a bírság csökkentése körében kifejtett álláspontja ismeretében a valós piaci részesedés tekintetében még szembeötlőbb a perbeli határozat bírságkiszabásának az okszerűtlensége, hiszen ez hatással van az egyéb körülményekre is (pl. az eléri fogyasztói kör nagyságára). A bírság kiszabást indokoló határozati pontokkal kapcsolatos kereseti érveinek fenntartása mellett és az elsőfokú ítélet vitatott megállapításait érintően állította, hogy ténylegesen egyetlen súlyosító körülmény sem áll fenn vele szemben. Sőt a versenytársaihoz képest szinte kizárólag enyhítő körülmények jellemzik a magatartását, a kiemelten értékelendő bírság kiszabási szempontokra figyelemmel; így: alacsonyabb piaci részesedés, jelentősen rövidebb tartalmú jogsértés, negatív eredmény a jogsértésből, hosszabb időszak során általánosan alkalmazott és nem kifogásolt gyakorlat követése, széleskörű együttműködés az eljárás sikere érdekében, a reklámokon felüli teljes körű tájékoztatással kizárt, vagy elenyészően csekély fogyasztói érdeksérelem. Ennek ellenére mégis a legjelentősebb összegű bírságot szabta ki terhére az alperes. Az ügyintézési határidő és az alperesi hatáskör közötti összefüggés tekintetében előadta, hogy a töretlen alkotmánybírósági [72/1995.(XII.5.) 60/2009. (V.28.)] és az ombudsmani (állampolgári jogok biztosának jelentése a 726/2010. számú ügyben) gyakorlatból kitűnően az ügyintézési határidők betartásának elmulasztása a perbeli esetben az alperes hatáskörének, eljárási jogosultságának elvesztését jelenti. Ez vezethető le az általa hivatkozott törvényi rendelkezésekből is (Alkotmány, Alaptörvény, Ket.33/A.§).

Ezért téves az elsőfokú ítéletnek az a megállapítása, hogy az alperesi hatáskört nem érintő egyszerű eljárási mulasztásként értékelte az ügyintézési határidő jelentős túllépését. Annak ellenére, hogy a közigazgatásnak alkotmányos kötelessége, hogy hatáskörét a törvényi szabályozásnak megfelelően, kiszámítható módon gyakorolja, vagyis az illetékességi területén, a hatáskörébe utalt ügyekben az erre megszabott határidő alatt határozatot hozzon, mert ennek garanciális jelentősége van, hisz ez a jogbiztonság elengedhetetlen követelménye is.

Állította, hogy a megismételt eljárásban meghozott határozatát az alperes érdemben változtatta meg ezért tévesen helyezkedett az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes álláspontra. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes nem sértette meg a Ket. 72.§-át valamint a Pp. 339/B.§-át. Ezzel szemben állította, hogy az alperes a hatáskör hiányára vonatkozó érvei, a PSZÁF tanulmány (ami igazolja, hogy egyéb úton részletes és körültekintő tájékoztatást adott a fogyasztónak), továbbá a bírság meghatározása tekintetében indokolási kötelezettségének nem tett eleget. E körülmények az ügy érdemére kihatottak, amit azonban tévesen nem vett figyelembe az elsőfokú bíróság. Kifejtette, hogy miért tartja tévesnek az elsőfokú bíróság értelmezését a bírság kiszabást érintő jelentős

szempontok tekintetében.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmére tett érdemi észrevételében a versenyfelügyeleti és az elsőfokú peres eljárás során már felsorakoztatott érveit lényegében megismételte - az alperesi fellebbezési ellenkérelem állításaival ütköztetve, annak cáfolatára -, és az ügy megítélése szempontjából sarkalatos kérdéskörökben a jogi álláspontját összegezve, pontosítva rögzítette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében, az elsőfokú bíróságnak a piaci részesedéssel kapcsolatos megállapításait és ennek következtében a bírság mérséklését nem vitatva, az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az ügyintézési határidő miatt nem minősíthető elévülési jellegűnek, és a késedelem a felperesi érvelés ellenére miért nem eredményezi hatáskörének megszűnését. Utalt arra, hogy az anyagi jogerő folytán a jelen per jogszerűségi felülvizsgálata már nem volt kiterjeszhető, ugyanakkor az alaphatározattól való eltérés miatt a jogsértés időtartamára vonatkozó rendelkezés kizárólag kijavítás útján volt megváltoztatható. Hangsúlyozta, hogy a felperes nem igazolt egyetlen olyan releváns körülményt vagy ténytet sem, amelyet elmulasztott a bírság kiszabása során értékelni, és olyan jellegű bizonyítást (Pp. 164.§) sem indítványozott, amely a figyelembe vett és értékelt körülményeknek az elsőfokú bíróságtól eltérő súlyozását eredményezné. Álláspontja szerint a perben felülvizsgálni kért határozat bírságra vonatkozó indokolása megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek és a bírói gyakorlat alapján kikristályosodott elvárásoknak. Fenntartotta a határozatában foglaltakat azzal, hogy a felperesi érvek nem alkalmasak megalapozott döntésének jogszabálysértése megalapozására és ebből kifolyólag annak megváltoztatására, vagy hatályon kívül helyezésére.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése szerint eljárva a felperesi fellebbezés és az alperesi ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelő, a rendelkezésre álló peradatokból levont jogi következtetései minden tekintetben helytállóak és okszerűek; döntésével és annak indokolásával a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

A felperes fellebbezésében a versenyfelügyeleti és az elsőfokú bírósági eljárásban már előadottakat ismételte meg, és az elsőfokú bíróság részéről teljeskörűen értékelteken túl nem adott elő semmilyen olyan új ténytet, körülményt, továbbá olyan javára értékelhető érvelést, ami az elsőfokú bíróság minden tekintetben jogszerű ítéletének a megváltoztatásával, avagy hatályon kívül helyezésével a fellebbezése kedvező elbírálását eredményezné. Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából relevanciával bíró ténytet és körülménytet figyelembevételével a felperesi kereset érveithez igazodóan értékelt a felsőbb bírósági döntés alapján elrendelt megismételt eljárást, és az annak eredményeként meghozott alperesi határozatot. Az egyes felperesi nyilatkozatokhoz igazodva a mérlegelés jogi konzekvenciáját levonta, és az ennek eredményeként tett helyes megállapításairól kellő részletességgel, logikus ítéleti okfejtéssel számot adott.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel és csatlakozó fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érintve fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 254.§-ának (3) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A fellebbezésben írtakra figyelemmel a következőket emeli ki a másodfokú bíróság. Az elsőfokú bíróság a döntése alapjául szolgáló tényállást helyesen rögzítette, a jogsértés körében a kereseti kérelem érvrendszere mentén eljárva a megismételt versenyhatósági eljárást és határozat összevetését elvégezte, és az ennek eredményeként tett megállapításai okszerűek voltak; a vitatott anyagi és eljárási jogszabályokkal összefüggésben pedig részletesen kifejtette jogi álláspontját.

Az alaphatározat felülvizsgálata során eljáró bíróságok döntéseivel a felperes vonatkozásában megállapított jogsértés anyagi jogerőssé vált, ez a jelen ügyben már nem volt vitatható. Így a bíróság jogerős döntése, a bíróság szankció jogszerűsége miatt a versenyhatóságnak kötelező volt a megismételt eljárásában a bíróság összegét meghatározó döntést hoznia. Ekörben a felsőbb bírósági ítéletekre is figyelemmel az elintézési határidő (ami nem elévülési jellegű) túllépése a versenyhatóság döntéshozatali kötelezettségét nem szünteti meg, a hatáskörének fennállását sem érinti, ilyen következtetés a felperes által megjelölt jogszabályhelyekből, továbbá alkotmánybírósági határozatokból és ombudsmani jelentésből sem vezethető le. Erre hivatkozással a szankció kiszabása alól a felperes nem mentesülhet. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak a felperes részéről a megismételt eljárást érintően kifogásoltak (kijavítás, indokolási kötelezettség) körében tett következtetéseivel, azzal, hogy az ügy érdemét érintő súlyos eljárási jogszabálysértés nem volt megállapítható.

A másodfokú bíróság a hasonló tárgyú jogsértések elbírálása során az alperesi mérlegelést is érintő bírósági döntésekre figyelemmel hangsúlyozza: az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító rendelkezése tekintetében helytállóan állapította meg, hogy az alperes mérlegelése a Pp. 339/B.§-ában megfogalmazott követelményeket kielégíti, mert a Tpvt. 78.§-a szerinti szempontokat számba vette, azokat értékelte, és döntését e körben kellően megindokolta.

A közigazgatási perben a bíróság a döntés jogszerűségét vizsgálhatja, felülmérlegelést nem végezhet, méltányosságot nem gyakorolhat. A bíróságnak azt kell értékelnie, hogy az alperesi határozat bíróságra vonatkozó része a jogszabályi előírásoknak megfelel-e, vizsgálva azt, hogy a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta-e, az eljárási szabályokat betartotta-e, a mérlegelés - Tpvt. 78.§-ának (3) bekezdése szerinti - szempontjai megállapíthatóak-e, és a határozat indokolásából a bizonyítékok ekkénti mérlegelésének okszerűsége kitűnik-e. A bíróságkiszabási körülményeket egymással egybevetve kell értékelni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a bíróság összegének meghatározásánál. Egyértelműen megállapítható, hogy a jelen ügyben milyen körülményeket értékelt és azokat milyen súllyal vett figyelembe az alperes. Azok mindegyike okszerűen kapcsolódott a megállapított jogsértéshez. Szövegszerűen kiemelte, nevesítette az enyhítő, valamint a súlyosító körülményeket, amelyek együttes értékelésével

állapította meg a bírság összegét.

A felperes a bírság eltúlzott mértékére nézve nyomatékkel emelte ki, hogy más, a hitelkártyák piacán huzamosabb ideig a nála nagyobb piaci részesedésű, és hozzá képest hosszabb időn keresztül jogsértő tájékoztatást folytató bank esetében alperes a perbeli bírság töredékét szabta ki. Utalt továbbá ismételt a korábban ismeretlen alperesi elvárásokra, valamint arra, hogy annak megismerése után tájékoztatási gyakorlatán azonnal változtatott. A kiszabott bírságnak az adott ügy egyedi szempontjait kell tükröznie, a mérlegelésnek e vonatkozásban kell jogszerűnek lennie; a felperes alappal nem hivatkozhat más ügyekben hozott és kiszabott bírság összegekre mint viszonyítási alapra a saját ügyében kiszabott bírság vitatását érintően. Nem volt jogsértő, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte a felperes által hivatkozott, más versenyügyekben született határozatoknak a jelen perbeli döntéssel való összevetését, mivel nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely felhatalmazná a jogalkalmazót arra, hogy valamely közigazgatási határozat törvényességét más hasonló tárgyú döntések alapul vételével ítélje meg. A felperes állításával szemben a versenytársakkal szemben kiszabott bírságösszegek nem mérlegelési tényezők, így nem bírtak relevanciával, mert a bírósági felülvizsgálat tárgya a versenyhatósági eljárás eredményeként meghozott és keresettel támadott közigazgatási határozat jogszerűsége. Nem vitatottan a felperes terhére megállapított bírságösszeg magas, azonban a kiszabás törvényességét sem ez, sem a más ügyekben megállapított bírságok összegei nem befolyásolhatják.

A társadalom értékítéletével szemben álló, azt sértő, időben elhúzódó, intenzív módon, nem megfelelően kommunikált bizalmi jellegű termékkel (pénzügyi szolgáltatás) összefüggő tájékoztatás egyértelműen felróható, így ennek hiányára a felperes minden alapot nélkülözve hivatkozott. Ugyanakkor a magatartás felróhatóságának fokát nem lehet olyan súlyúnak értékelni, mint a perbeli esetben is, ha a reklámozó vállalkozás egyéb módon igyekezett tájékoztatást nyújtania a fogyasztóknak.

A határozatból kitűnően az alperes (41. pont) a fentieknek megfelelően mérlegelt, és közvetetten a PSZÁF tanulmány figyelembevételével a felperes javára enyhítő körülményként értékelte, hogy egyéb úton részletes és körültekintő tájékoztatást adott (a versenyfelügyeleti gyakorlat ismeretében tájékoztatásaiban jogkövető változtatásokat eszközölt). Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperessel szembeni eljárások súlyát, azt, hogy a felperes egy korábban hosszú ideje általánosan alkalmazott gyakorlatot vett át, amikor számos versenytársát követően piacra lépett, továbbá az egyes enyhítő körülmények súlyát csökkentő tényezőket és az enyhítőként el nem fogadott körülmények tekintetében a felperesi érveket az alperes megfelelően értékelte. A Tpv. 78.§-ának (3) bekezdésében felsorolt szempontok rendszeréből nem vonható le az a felperesi következtetés, ami szerint az alacsonyabb piaci részesedés, a nyereség hiánya, valamint a tényleges fogyasztói panaszok hiánya a bírság csökkentését eredményezné. A felperes piaci helyzetére, az éves nettó árbevételére, a jogsértőként értékelt reklámkiadásokra, valamint arra figyelemmel, hogy a reklámok a fogyasztók széles köréhez jutottak el, a jogkövető magatartást előíró törvényi kötelezettségen túlmutató mértékű további enyhítő körülmények felperes részéről való bizonyításának hiányában a

bírság nem eltúlzott mértékű. A perbeli esetben a felperes együttműködő magatartása nem vonható kétségbe, azonban ennek szintje nem haladta meg azt, amit a jogalkotó az eljárás alá vonttól mindenképpen elvár.

A bírság összegének meghatározásakor a törvényben meghatározott keretek között kell mérlegelni. Mindezeket figyelembe véve, a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy a bírság további csökkentésére okot adó releváns szempont hiányában a felperes terhére megállapított, a bíróság által mérsékelt bírságösszeg az alaphatározat szerinti jogsértő magatartás tárgyi súlyához és a megismételt eljárásban az alperes által értékelt tényezőkhöz igazodó.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény - alkalmazandó - 39.§-ának (3) bekezdés b) pontja és 46.§-ának (1) bekezdése szerinti mértékű fellebbezési illetéket a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján viselni.

Budapest, 2013. évi április hó 10. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke,
dr. Rácz Krisztina sk. bírónő

dr. Bacsa Andrea sk. előadó bírónő